

[Justitsministeren.]

langt de flestes vedkommende har man været enig om, at de egnede sig bedst til besvarelse i udvalget; det er kun det sidste spørgsmål, man har bedt om at få besvaret her: hvorfor loven skal træde i kraft den 1. april 1970. Jeg kan over for det ikke gøre andet end henvise til bemærkningerne vedrørende dette forslag. Jeg ville tro, at hvis man ønsker yderligere oplysninger angående dette punkt, er det rimeligst, at det bliver givet i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Forhøjelse af børnetilskud).

(Lovforslaget (nr. 96) findes i tillæg A, sp. 2209, fremsættelsen i tidenden sp. 1910).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Niels Mørk: De forhøjelser af børnetilskuddene, der foreslås her, er jo en direkte følge af ændringer i skattelovgivningen. Ministeren siger i sin fremsættelsestale, at de foreslåede ændringer betyder såvel en forenkling af administrationen som en forbedring af den enlige forsørgeres stilling. Det er klart, at et lovforslag, der har et sådant sigte, kan vi naturligvis kun støtte, men vi vil dog gerne se nærmere på enkeltheder i lovforslaget i et udvalg, også når det drejer sig om størrelsen af de foreslåede forhøjelser.

Ministerens bemærkninger om, at det er hensigten nu at ændre og udvide forsorgslovens bestemmelser om bistand til enlige mødre og fædre er vi meget interesseret i. Det er jo tanker og ønsker, som har været fremme i kommissioner og udvalg i de senere år. Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til disse tanker om udvidelse af bistanden også til enlige fædre til hjælp til pasning af børn og som supplerende hjælp til indtægter ved deltidsarbejde, når det anses for nødvendigt af hensyn til børnenes tarv. Også en forhøjelse af statens tilskud til mødrehjælpsinstitutionernes uddannelseshjælp finder vi rimelig og påkrævet.

Under hensyn til, at der stadig findes kommuner og socialkontorer, der ikke udnytter sociallovgivningen fuldt ud — det er måske af ukendskab — finder jeg ministerens forslag om at udsende en samlet vejledning til kommunerne om de forskellige muligheder, der foreligger for at hjælpe vanskeligt stillede enlige og familier med børn, påkrævet og rigtigt. Jeg vil i den forbindelse henstille til ministerens overvejelse, om det ikke vil være hensigtsmæssigt, at man i vejledningen til kommunerne også peger på de boligrettigheder, som enlige forsørgere har, og den støtte, der bl. a. kan opnås til boligindskud. Når jeg rejser dette spørgsmål, skyldes det, at jeg har indtrykket af, at ikke alle boliganvisningsudvalg og socialkontorer er opmærksom herpå.

Med det foreliggende lovforslag og ikke mindst de i ministerens fremsættelsestale bebudede ændringer i forsorgsloven kan vi forhåbentlig nå et skridt, selv om det kun er et lille skridt, på vejen til at afskaffe den del af restfattigdommen, som enlige forsørgere rammes af. Jeg kan altså tilsige vor medvirken til at løse de rejste problemer i et udvalg.

Clara Munck: Den velvilje over for det foreliggende lovforslag, hr. Niels Mørk gav udtryk for, kan jeg også give udtryk for. Lov om børnetilskud og andre familieydelse er jo en meget langsigtet, hvilende lov,

[Clara Munck.]

idet den er vedtaget allerede i 1967, men endnu ikke trådt i kraft, og selvfølgelig må en sådan lov også bære sin del af konsekvenserne af det skattesystem, vi har, der jo øver indflydelse på samfundsvilkårene i det hele taget.

Den konservative folketingsgruppe er enig med socialministeren i de beløbskonklusioner, socialministeren i denne anledning har draget. Vi er også enige i, at man benytter lejligheden til en ændring, sådan som det fremgår af nr. 2, hvorefter også forældreløse børn bliver draget ind i den gruppe, der får de forhøjede børnetilskud.

Ministeren har under nr. 4 foreslået en ændring af § 3, som den nu er formuleret, og jeg vil gerne give udtryk for, at den konservative folketingsgruppe er meget tilfreds med denne ændring. Vi har aldrig været tilfredse med den hidtidige formulering af § 3, idet det er vor opfattelse, at den i højere grad så på barneforsørgerens samfundsmæssige placering, end den egentlig så på, hvad barnet havde brug for. Vi synes, at den foreslåede formulering i højere grad tager hensyn til barnets opvækstmuligheder. Nu vil også et barn i en familie, hvor der både er far og mor, kunne komme ind under støttemuligheder, som vi i høj grad mener der har været brug for.

Det får mig til at sige ligesom hr. Niels Mørk, at jeg også er glad for socialministerens fremsættelsestale. Jeg finder, at lov om offentlig forsorg er en god og rummelig lov, men heller ikke den har jo i lige høj grad været til støtte for børn inden for alle grupper af familier med børn, og de forbedringer, socialministeren giver tilsagn om at ville gennemføre, vil vi på forhånd tilslutte os.

Så har jeg hæftet mig ved, at socialministeren, selv om det er lidt mere forsigtigt, også henviser til, at ministeren kunne tænke sig en ændring af børne- og ungdomsforsorgsloven, hvor ikke mindst § 27 nok kunne ændres sådan, at vi også her kommer ind i den egentlige familiepolitik. Det mener jeg er noget meget, meget væsentligt, for vi har jo en lang række familier med et ret lavt indtægtsniveau, lave arbejdsindtægter. De unge familier med de lave arbejdsindtægter kan vel regne med, at de her investerer i frem-

tiden, men perioden med lave arbejdsindtægter indebærer også den store risiko, at den gør det svært for unge familier at opbygge et harmonisk familieliv, og det er selvfølgelig også til skade for barnet. Derfor vil jeg meget henstille, at socialministeren følger sine gode tanker op, sådan at vi kan komme til at behandle disse ændringer.

Jeg har kun et enkelt spørgsmål til socialministeren i forbindelse med al denne tilfredshed. Når en lov som denne gang på gang kommer til behandling, ville det så ikke være rigtigt, at man i loven eller i bemærkningerne til lovforslaget anførte de beløb, der ville være de reelle beløb i dag? Denne lov kører jo stadig på, at vi har fastsat et beløb, og det skal reguleres, men hvis man umiddelbart læser den, er der mennesker, der vil tro, at det børnetilskud, de i dag får via skattelovgivningen, skal nedsættes. Jeg henstiller altså — det ville også være rart for os andre, der skal forelægge sagen — at vi skal kunne læse, hvad det er for beløb, vi egentlig beskæftiger os med; det er jo i høj grad af betydning for de mennesker, loven kommer til at omfatte.

Men vi er altså meget velvillige og håber på en hurtig udvalgsbehandling og en hurtig gennemførelse af lovforslaget.

Eva Ree: Den forespørgsel fra socialdemokratiets side til socialministeren, som tinget i dag har besluttet skal nyde fremme, blev vedtaget for nogle få dage siden, og ifølge en pressemeddelelse var det for at skabe klarhed over regeringens og dermed også regeringspartierne socialpolitiske reformarbejde. Deraf må man jo forstå, at denne klarhed ikke er tydelig nok. Samtidig gav man, også ifølge pressemeddelelser, udtryk for, at der ikke var råd til nogen socialpolitisk hvilepause. Det må formentlig være underforstået, at det er regeringens linje at lade en række sociale problemer ligge eller hvile. I samme udtalelse nævner man derefter socialdemokratiets vigtigste aktuelle krav inden for det socialpolitiske område, herunder bl. a. det forhøjede børnetilskud, som det jo også fremgår af den liste i forespørgslen til socialministeren, der foreligger i dag.

Men allerede den 27. november havde socialministeren fremsat lovforslag om for-

[Eva Res.]

højelse af børnetilskud. Det er et forslag til ændring af den oprindelige lov om børnetilskud og andre familieydelse, og selv om forslaget til lovændringerne fremsættes i konsekvens af de ændrede skattelove, indeholder det forbedringer for den enlige forsøger, tiltrængte forbedringer, som jeg på mit partis vegne kan tilslutte mig.

Samtidig bebuder socialministeren en række ændringer i forsorgsloven, som for øjeblikket er til udvalgsbehandling, ændringer, der ligeledes vil være forbedringer, og som vi selvsagt også kan tilslutte os. Jeg kan da i øvrigt også på venstres vegne sige, at vi gerne imødeser den bebudede forespørgselsdebat. Den vil jo nok kunne skabe den ønskede og fornødne klarhed på det sociale område, som socialdemokratiet har vanskeligt ved at se. Det kan selvfølgelig være, fordi der ofte er enighed regering og opposition imellem om sociale love. Der kan være divergerende opfattelser af måden, men ikke om målet.

Nu skal jeg ikke komme ind på enkeltheder i det foreliggende lovforslag, det er allerede gjort, kun ganske kort nævne, at både det almindelige og det forhøjede børnetilskud hæves ifølge lovforslaget. Der er altså tale om en forbedring af den enlige forsørgers stilling, hvor der ydes tilskud uden hensyn til trang. Da det imidlertid også er ønskeligt ud fra individuelle hensyn at forbedre forholdene for den enlige forsøger, som har særlige vanskeligheder, vil der som nævnt blive foretaget en række ændringer i forsorgsloven. En ændring af § 56 vil kunne bevirke, at der ikke alene ydes bistand til den enlige mor, men også til den enlige far, også sådan, at hjælpen vil kunne ydes i andre tilfælde end efter skilsmisse og separation.

Jeg kan på venstres vegne tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling af lovforslaget.

Grethe Philip: Under drøftelserne af kildeskatte-loven tilsluttede mit parti sig helt og fuldt, at vi måtte finde frem til veje til at kompensere den enlige forsøger med børn under 18 år for den skattemæssige ulempe, der ville være forbundet med, at denne gruppe fremover kun vil modtage ét personfradrag på linje med ugifte uden børn.

Jeg finder, at det beløb for børnetilskuddet på 1.100 kr., man nu er kommet frem til, giver god dækning. Det er jo endda en dækning, der er så god, at vi kan sige, den indebærer nettofordele for de enlige forsørgere.

Men dermed er der også åbnet mulighed for at finde frem til en bedre løsning af spørgsmålet om støtte til de allervanskeligst stillede enlige forsørgere, en støtte, der skulle være bedre end den, vi allerede har med den vedtagne børnetilskudslov. Jeg har personlig altid været betænkelig ved det indtægtsregulerede, meget beskedne tillæg til forhøjet børnetilskud, som den nugældende § 3 i børnetilskudsloven giver adgang til. Jeg mener, det er en administrativt besværlig ordning, og det er vel værre endnu, at det er højst tvivlsomt, om man gennem denne form for hjælp netop kommer til at hjælpe dem, der trænger allermost. Vi drøftede jo dette spørgsmål meget i folketingsudvalget i sin tid, uden at vi dengang kunne finde frem til en løsning, som var virkelig tilfredsstillende. Jeg vil støtte socialministeren i forslaget om, at dette tillæg nu falder bort og erstattes med andre hjælpeforanstaltninger. Min begrundelse er, at ganske vist er jeg principielt tilhænger af, at man i et meget langt stykke går frem efter retsprincippet fremfor efter skønspincippet i vor sociale lovgivning, men netop på det område, vi her taler om, er der så uhyre mange variationer i behovet for hjælp, både hvad angår omfanget og arten af den hjælp, der skal gives, at vi her trænger til at kunne give individuel hjælp som et højst tiltrængt supplement til de efter retsprincippet gældende regler om økonomisk støtte.

En sådan individuel hjælp ydes allerede af mødrehjælpen, men jeg mener, vi har brug for regler, der giver øgede muligheder for støtte til enlige forældre med børn, der står i en vanskelig situation, og derfor vil jeg gerne her i dag takke socialministeren for det tilsagn, vi har fået, om en række ændringer i vor lovgivning, således at der inden for en ramme af ca. 7 mill. kr. årlig kan ydes støtte til enlige forsørgere.

Jeg har særlig hæftet mig ved de støttmuligheder, der nu åbnes adgang til for enlige fædre. Vi har flere gange her været inde på problemet med de enlige fædre,

[Grethe Philip.]

bl. a. i forbindelse med spørgsmålet om den helt konkrete sag, som vi normalt har kaldt Grenzlikovsky-sagen, som jo her særlig er blevet behandlet i forbindelse med spørgsmålet om domspraksis for erstatninger ved tab af forsørger, men som jo også havde en anden side, idet jeg mener, at denne sag i høj grad viste os, at der, helt bortset fra erstatningsreglerne, fra samfundets side manglede regler og muligheder for på et tidligt tidspunkt at kunne gribe ind med tilstrækkelig omfangsrig støtte til disse enlige fædre.

Jeg har også med særlig glæde noteret mig, at socialministeren er inde på mulighederne for at kunne give supplement til en arbejdsindtægt indtjent ved deltidsarbejde. Jeg mener, at enlige forsørgere med ganske små børn tit står i en særlig belastende situation, som går ud over ikke alene den voksne, men også i høj grad over barnet eller børnene. Disse mennesker — det er jo som regel enlige kvinder — har tit en ganske overordentlig lang arbejdsdag, måske helt op til 12-14 timer, når vi indregner den tid, der går med transport af barnet til og fra børneinstitutionen og til et minimum af husførelse. Jeg tror, det for mange ville være en meget lykkelig løsning, om de kunne nøjes med et erhvervsarbejde af mindre omfang, og om vi så kunne supplere den indtjente arbejdsindtægt, så de kom op på om ikke fuld arbejdsindtægt, så dog en rimelig standard. Jeg vil gerne pointere, da der tidligere har været nogen tvivl om det og nogen diskussion om det, at jeg lægger megen vægt på, at de enlige forsørgere har en vis tilknytning til erhvervslivet og også har en arbejdsindtægt derved.

Endelig vil jeg gerne udtrykke min glæde over den forhøjelse af beløbet til uddannelsesstøtte via mødrehjælpen, der nu også bliver tale om. Det er et beløb, der er blevet forhøjet flere gange under den tidligere socialminister, men vi har erfaring for, at det stadig væk er for lille. Der er et stigende antal enlige forsørgere; der er mange, der er midt i en uddannelse, de gerne skulle kunne fortsætte, og i øvrigt er vi jo inde på at give vore unge, også de unge kvinder, en bedre og længere uddannelse, så jeg mener, det er meget vigtigt, at vi får muligheder for at forhøje bevillingen til mødrehjælpen.

Listen over veje til at støtte de enlige forsørgere skal vel ikke betragtes som udtømt med de ting, der særlig er nævnt i socialministerens fremsættelsestale. Jeg vil i hvert fald gerne her pege på et enkelt punkt, hvor man efter min mening også burde sætte ind. Jeg tænker særlig på behovet for støtte under svangerskab i tilfælde, hvor den gravide kvinde må siges i særlig grad at være udsat; det kan f. eks. dreje sig om asteniske kvinder, hvor et arbejde på heltid i særlig grad vil være belastende under svangerskabet. Vi har viden om, at der blandt de ugifte mødre er særlig mange, der føder for tidligt, og vi har også viden om, at en for tidlig fødsel kan føre til, at barnet fødes som et svagt barn, eventuelt som et defekt barn, i hvert fald som et barn, der hører til de truede grupper. Vi ved vel endnu for lidt om hele årsagssammenhængen, men jeg synes alligevel, vi ved så meget på dette tidspunkt, at der kunne være brug for, at vi så nærmere på det og måske også forsøgsvis stillede midler til rådighed eventuelt for mødrehjælpen, så man efter lægehenvisning kunne give støtte til særlig udsatte kvinder under graviditeten.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis velvillige behandling af lovforslaget.

Kurt Brauer: I bemærkningerne til lovforslag nr. 123, forslag til udskrivningslov, siges der om tilskudssatserne, at regeringen forbeholder sig at fremsætte ændringsforslag til de nævnte satser til foråret, når, som det hedder, grundlaget for at bedømme statsfinanserne og den almindelige økonomiske udvikling i næste finansår er mere sikkert. Det afføder naturligvis spørgsmålet om, hvorvidt det er forår nu, eller om de i det foreliggende forslag, altså nr. 96, om ændring af børnetilskud indeholdte satser skal anses for endelige, eller om de lader sig regulere. Det gør de vel, og de lader sig vel også regulere, inden vi er færdige med udvalgsarbejdet. Vi kan vende tilbage til det dér. Men jeg skal allerede nu sige, at SF's stilling til lovforslaget naturligvis er afhængig af, at det kan bevises, at de foreslåede satser yder en faktisk kompensation for de tab, som visse skatteydere vil lide ved indførelsen af kildeskatten.

[Kurt Brauer.]

Problemerne for forældre, der har uddannelsessøgende børn over 18 år boende hjemme, bliver ikke mindre ved gennemførelsen af dette lovforslag, men som SF tidligere har sagt, skal disse problemer ikke løses ad skattevejen. Den rigtige løsning er efter vor opfattelse, at der indføres løn under uddannelse, og det er SFs håb, at tinget meget snart når til vejs ende med diskussionen herom og når til en positiv beslutning.

Lovforslagets tendens kan SF selvfølgelig ikke have noget at indvende imod; lovforslaget fremtræder jo som en konsekvens af indførelsen af kildeskatten. Dog vil jeg, da ingen anden til nu har nævnt det, forudskikke, at jeg i udvalget vil stille et par forslag til redaktionelle ændringer. Det drejer sig for det første om udtrykket „ægtebarn“. Jeg kan ikke lide ordet, og det skyldes ikke, at jeg ikke meget vel er klar over, hvad ordet juridisk dækker — det er også i lovforslaget stavet i ét ord, som det korrekt bør staves i denne sammenhæng; men det rykker ikke ved den kendsgerning, at det er det talte ord, der har ret, som sprogforskerne udtrykker det, og som talt ord, altså i folkemunde, har ordet en meget ilde klang. Vi har andre muligheder for at udtrykke, hvad vi mener, og dem synes jeg vi skal anvende. F. eks. tales der i lovforslaget om børn uden for ægteskab, og modsætningen hertil er ikke logisk ægtebørn, men børn inden for ægteskab. En anden lille bagatel er ordet „han“ i § 3. Der er ingen grund til ikke at skrive „vedkommende“ i stedet for „han“, når man faktisk mener han og hun. Jeg synes, vi må se at få klaret den slags bagateller.

SF vil med interesse deltage i et udvalgsarbejde, for som jeg har sagt allerede, viser lovforslaget alt i alt en linje, som SF meget gerne bevæger sig ad.

Kjær Rasmussen: Vi har ikke mange bemærkninger at gøre til de her foreslåede ændringer. Det ser ud til, at der så nogenlunde er balance i tingene. De til § 2 foreslåede ændringer er i realiteten pristalsforhøjelser, og det vil vel igen sige, at vi jævnlige her i salen bliver konfronteret med forslag om forhøjelse af børnetilskuddene. Det var unægtelig noget enklere, hvis man

i selve paragrafferne opererede med begrebet pristalsregulering, men det er nok for meget at forlange af den nuværende regering. Jeg har ikke indtryk af, at der just hersker nogen hed romance mellem den og pristalsreguleringen i det hele taget.

Efter kildeskatteloven er der som nævnt i fremsættelsestalen allerede sket det, at den enlige forsøger mister sin forsøgerstatus. Dette indebærer naturligvis en skattestigning, men regner man på det, vil stigningen i det første lange stykke af proportionalstrækket vise sig at udgøre 850 kr., hvor det ekstra børnetilskud for tiden vil udgøre ca. 1.100 kr. Det er givet, at dette vil være en fordel for enlige med børn under en vis indtægtsgrænse.

Der kan opstå et særligt problem i forbindelse med § 3. Efter gældende lov kan man få indtil 304 kr. pr. barn, hvis man har en særlig lav indtægt. Stillingen vil i realiteten være uændret efter den nye lov, hvis man har 1-3 børn; men dersom der er 4 à 5 børn og den skattepligtige indkomst er under ca. 13.000 kr., kan der blive tale om en skævhed. Jeg vil gerne bede udvalget interessere sig for dette problem, som jeg i og for sig ikke tror vil blive særlig stort; men der kan blive en lomme her, som nogle havner i og kan komme i nogenlunde den samme situation som den sydjyske familie, fru Grethe Philip nævnede.

Med hensyn til enker og enkemænd skal loven formentlig læses på den måde, at disse grupper får underholdsbidrag uanset indkomsten. I modsat fald vil de jo være noget ringere stillet end de fraskilte, og det kan der naturligvis ikke være nogen mening i. I øvrigt formoder jeg, at det er det, der er tænkt på i forslaget om et nyt stk. 3 til § 2.

Endelig lidt om progressivitet. I sin tid gik man over fra børnefradrag til børnetilskud, og dette betød en forbedring af progressiviteten i skattesystemet. Ved hjælp af børnetilskuddet vil det være muligt at forbedre denne progressivitet endnu mere ved f. eks. at give større tilskud til de lavere indkomster med aftrapning til de højere. Det er også noget, udvalget kan overveje, hvis det ikke bliver for voldsomt.

Jeg forstår, at socialministeren har tanker om ændring af forsorgsloven, således at der fremover vil kunne ydes hjælp til deltidsarbejdende. Må jeg ikke have lov til at

[Kjær Rasmussen.]

minde socialministeren om, at vi mangler børnehaver, og at det måske nok var mere rationelt at bruge pengene på den måde. Men naturligvis: som en nødløsning, som en ambulancetjeneste, er socialministerens lovforslag da anvendeligt.

Hanne Reintoft: Ministeren bebuder nye forslag om en forbedret stilling for den enlige forsørger, først og fremmest for at få en yderligere hjælp til pasning af børn; det er da også en udgift, der kan belaste meget hårdt, men også jeg må nok henvise til, at den måde, der bedst aflastes på, er ved at bygge det fornødne antal billige og gode børneinstitutioner.

Tanken om hjælp til deltidsarbejdende kan se fristende ud, og jeg vil bestemt ikke afvise den, før vi ser et forslag derom, for der er ingen tvivl om, at det for en vis gruppe kvinder kan komme som en stor hjælp. Men jeg er meget, meget bekymret over, hvilke kriterier man vil bruge, og hvordan man vil lave en rimelig og nogenlunde retfærdig ordning.

Derimod ville det være en effektiv og stor hjælp, hvis man kunne skabe yderligere mulighed for, at børneværnet kunne bruge § 27 i lov om børne- og ungdomsforsorg, idet denne paragraf virkelig skulle indebære reelle hjælpemuligheder. Der er nemlig både i det foreliggende lovforslag og i de tanker, der er givet udtryk for om fremtidig lovgivning, en vis tendens til at vurdere de dårligt stillede ud fra familiestrukturen og ikke ud fra familiens virkelige levefod. Kriteriet kan ikke være familiens sammensætning, men må være, hvor mange midler de har til at opdrage deres børn under ordentlige vilkår. Vi ved fra entydige undersøgelser, at også familier med to forsørgere kan have meget store vanskeligheder. Hele den store gruppe af lavtlønnede arbejdere har ofte ringere vilkår end alle andre befolkningsgrupper overhovedet, endog ringere end vore pensionister, og det er ved undersøgelser grundigt bevist, at familier med børn inden for lavtlønnsområdet simpelt hen er de dårligst stillede, vi har.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om man med henvisningen til en forbedring af børne- og ungdomsforsorgslovens § 27 mener, at man hermed effektivt kan komme også familier

under en vis indtægt og med både mand og hustru til hjælp.

Socialministeren (Nathalie Lind): Jeg er glad for at kunne sige, at jeg kan takke næsten samtlige ordførere, for en dels vedkommende for ubetinget tilslutning, for andres vedkommende for i hvert fald tilslutning til visse af hovedprincipperne. Jeg skal til de enkelte ordførere kun komme med nogle ganske få bemærkninger.

Hr. Niels Mørk mente, at man i den vejledning, der skal sendes til kommunerne, også skulle gøre opmærksom på de enlige forsørgeres rettigheder efter andre love, specielt vedrørende deres boligforhold og muligheden for at få boligsikring. Det er vor tanke at gøre dette på lignende måde, som vi har gjort det ved omsorgsloven, hvor det ikke alene er forholdene efter pensionslovene, man skal orientere pensionisterne om.

Med hensyn til det, fru Clara Munck anførte om børneforsorgslovens § 27 — og fru Hanne Reintoft var egentlig inde på nøjagtig de samme betragtninger: et af formålene med ændringen af børnetilskudslovens § 3 og de synspunkter, jeg her har fremført, har netop været, at vi også skulle prøve at finde en løsning for vanskeligt stillede familier inden for visse lavtlønsgupper bestående af både en far og en mor. Jeg tror også, at den praktiske vej frem her må være en ændring af børneforsorgslovens § 27.

Der har fra forskellig side været rejst spørgsmålet om pristalsregulering. Fru Clara Munck spurgte bl. a., hvorfor man ikke havde de aktuelle tal i selve loven. Det hænger sammen med bestemmelserne i § 39 om pristalsreguleringen. Jeg kan nævne, at der i sin tid fra familieministeriet blev udsendt et cirkulære, hvori de aktuelle tal står, og noget tilsvarende vil ske igen. Hvis vi skulle komme med de aktuelle tal, skulle vi bryde hele lovens opbygning om; det er pristalsreguleringen, der bevirker, at man har taget nogle bestemte tal som udgangspunkt.

Fru Grethe Philip sagde, at man med hensyn til den enlige forsørger skal sikre sig, at den pågældende har en vis tilknytning til arbejdsmarkedet. Jeg er enig i dette synspunkt, og jeg vil gerne med udvalget diskutere nærmere, hvordan vi kan formulere ændringerne til forsorgsloven, således at

[Socialministeren.]

der måske kan blive mulighed for at hjælpe den gruppe, fru Grethe Philip nævnedes, de svagelige, enligt stillede gravide kvinder.

Hr. Kurt Brauers bemærkninger om terminologien „uden for ægteskab“ eller „ægtebarn“ kunne jeg sådan set godt være enig i; jeg kunne også synes, det var logisk. Men så vidt jeg erindrer, har man fra lovkontorets side også i den øvrige lovgivning brugt denne terminologi, og det har jeg altså bøjet mig for. Ellers kunne jeg godt se, det var lige så rimeligt at sige „i eller uden for ægteskab“.

Til hr. Kjær Rasmussens bemærkning om, at der ikke var nogen særlig romance mellem regeringen og pristalsreguleringen må jeg sige, at vi dog altså har pristalsreguleringen med i lovens § 39.

Til fru Hanne Reintoft skal jeg til slut blot sige, at jeg med hensyn til deltidsarbejde foreløbig har tænkt mig — men det må vi jo diskutere i udvalget — at man skulle finde en formulering, der sagde, at hvor det af hensyn til børnenes pasning var nødvendigt, at forsørgeren kun havde deltidsarbejde, kunne man yde et supplement til den løn, der kunne indtjenes. Jeg kan til sidst igen bekræfte, at § 27 også skal kunne anvendes over for familier, hvor der både er en far og en mor.

Niels Mørk: Jeg vil gerne takke ministeren for tilsagnet om i vejledningen til kommunernes socialkontorer og boliganvisningskontorer at meddele, hvilke muligheder der foreligger for boligmæssigt at hjælpe de enlige forsørgere.

Til fru Eva Ree har jeg den enkelte, stilfærdige bemærkning, at jeg har meget svært ved at godtage dette lovforslag som bevis for, at regeringen ikke ønsker en socialpolitisk hvilepause. Jeg må i den forbindelse erindre om behandlingen af socialdemokratiets pensionsreformforslag for ikke så længe siden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 med-

lemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift.

Valgt blev: *Hans Kjær, Erik Hansen (Vejle amt), Jørgen Jensen, Gerda Møller, Jens Frandsen, Anders Andersen, Jens Peter Jensen (Sorø amt), Niels Helweg Petersen, Dagmar Andreassen, Helge von Rosen, Grünbaum, Lis Groes, Ove Hansen, Egon Jensen, Hans Lund, Peter Nielsen og Aksel Larsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 stedfortræder for Bilgrav-Nielsen til lønningsrådet (i stedet for Grethe Philip). (Jfr. tidenden sp. 2666).

Valgt blev: *Svend Haugaard.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem af arbejdsnævnets afdeling angående arbejdsløshedsforsikring (i stedet for Svend Haugaard).

(Jfr. tidenden sp. 2666).

Valgt blev: *Valbak.*

Første næstformand (Kaj Andresen): Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at *Kurt Brauer* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m. m. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for Kurt Brauer har vedkommende gruppe udpeget *Aksel Larsen*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget Chr. Madsen har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

[Første næstformand.]

„Hvorledes vil ministeren sikre, at personale fra de anerkendte arbejdsløsheds-kasser får en fortrinsstilling ved besættelse af de nye ledige stillinger ved de offentlige arbejdsformidlingskontorer?“

Spørgsmålet ønskes skriftligt besvaret.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 16. januar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Forhandling om ministeren for offentlige arbejds redegørelse til folketinget af 14. januar 1969.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1969-70.

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

4) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Forhøjelse af børnetilskud).

Mødet hævet kl. 14.17.

45. møde.

Torsdag den 16. januar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Lempelse m. v. af kommunal grundskyld af landbrugsejendomme).

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Lempelse m. v. af kommunal grundskyld af landbrugsejendomme).*

Forslaget må ses i forbindelse med det af finansministeren fremsatte forslag til ændring af vurderingsloven, hvorefter landbrugsejendomme m. v., der er beliggende i byudviklingsplaners yderzone eller i byplaners landbrugszone, og som siden 1965 er blevet vurderet efter den almindelige vurderingsregel, dvs. efter værdien i handel og vandel, fra og med 14. alm. vurdering på ny skal vurderes efter den såkaldte „bondegårdsregel“, altså efter den jordbrugsmæssige værdi. 14. alm. vurdering har imidlertid først virkning fra og med skatteåret 1970-71, og da regeringen har fundet det rimeligt, at de pågældende ejendomme allerede fra og med skatteåret 1969-70 stort set stilles, som om de også for dette skatteår var vurderet efter bondegårdsreglen, foreslås ejendommene fritaget for den del af grundskylden, som vedrører merværdierne, og for hvis vedkommende der hidtil efter begæring fra ejeren har kunnet ydes henstand med betalingen. Efter gennemførelsen af denne lempelsesordning og den omhandlede ændring af vurderingsloven vil der ikke længere være behov for den hidtidige henstandsordning for landbrugsejendomme i de nævnte zoner, hvorfor denne ordning foreslås ophævet, for så vidt angår grundskyld, der vedrører skatteåret 1969-70 og følgende skatteår.

Endvidere indeholder forslaget visse bestemmelser, der har sammenhæng med boligministerens forslag til lov om by- og landzoner. For så vidt angår grundskyld af ejendomme, der er beliggende i mellemzone, og som efter nævnte lovforslag umiddelbart skal overføres til byzone, foreslås således en afdragsmæssig betaling af de grundskyldsbeløb, hvormed der måtte være ydet henstand, men som forfalder ved områdets overgang til byzone.

Da den foreslåede lempelse af grundskylden kan have en vis betydning for kommunernes budgetlægning, må det anses for